सत्यमेव जयते

Goverment Of India

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ 3.0

2020 నవంబరు 12

ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ

ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిస్థితి – బలంగా తిరిగి పూర్వస్థితికి

- **10 లక్షలకుపైగాగల చురుకైన కోవిడ్ కేసుల సంఖ్య తగ్గుముఖం పట్టి 4.89 లక్షలకు చేరిక; నమోదిత కేసులలో మరణాల సగటు (సీఎఫ్ఆర్) 1.47 శాతానికి పరిమితం**
- **కాంపోజిట్ పర్చేజ్ మేనేజర్స్ సూచీ (పిఎంఐ)** సెప్టెంబరులో 54.6 కాగా, అక్టోబరులో **58.9కి పెరిగి సుమారు తొమ్మిదేళ్ల ఉత్పత్తిలో బలమైన పెరుగుదలను నమోదు చేసింది.**
- అక్టోబరులో **ఇంధన వినియోగ వృద్ధి 12 శాతం YOY పెరుగుదల నమోదైంది.**
- అక్టోబరులో **జీఎస్టీ వసూళ్లు** రూ.1.55 లక్షల కోట్లు కాగా **10 శాతం YoY** పెరుగుదల నమోదైంది.
- **రోజువారీ రైల్వే సరుకు రవాణా టన్నేజీ వృద్ధి 20 శాతం YoY** కాగా, మునుపటి వారంలో 12 శాతంగా ఉంది.
- 2020 అక్టోబర్ 23న **బ్యాంక్ క్రెడిట్** YOY వృద్ధి **5.1** శాతం మేర మెరుగుపడింది.
- మార్కెట్లు అత్యున్నత రికార్డు స్థాయికి చేరగా, రికార్డుస్థాయి మార్కెట్ మూలధనీకరణ, సానుకూల ఎఫ్‌డీఐల నికర పెట్టుబడులతోపాటు విదేశీమారక ద్రవ్య నిల్వలు 560 బిలియన్ అమెరికా డాలర్ల స్థాయికి పెరిగాయి.
- **దేశంలోకి ఎఫ్‌డీఐల ప్రవాహం** ఏప్రిల్-ఆగస్టు మధ్య 35.37 బిలియన్ డాలర్లు కాగా, **YoY 13 శాతం వృద్ధి**
- **భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ 2020-21 3వ త్రైమాసికంలో తిరిగి బలమైన సానుకూల వృద్ధి పథంలోకి రాగలదని** ఆర్బీఐ అంచనా.
- **ఆర్థిక వ్యవస్థ పుంజుకోవడానికి డిమాండ్ పెరుగుదల ఒక్కటేగాక ఆర్థిక వృద్ధి కూడా కారణమని ప్రముఖ ఆర్థికవేత్తల స్పష్టీకరణ.**

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ అభియాస్ 1.0- కొన్ని కీలకాంశాలలో ప్రగతి (1/3)

ఒకే దేశం – ఒకే రేషన్ కార్డు:

- **అంతర్రాష్ట్ర బదిలీ:** 2020 సెప్టెంబరు 1నుంచి అమలు; ఇప్పటిదాకా రేషన్ కార్డుల **జాతీయ బదిలీ** కిందకు **28 రాష్ట్రాలు/ యూటీలు**
- మొత్తం **68.6 కోట్ల** లబ్ధిదారులు ఈ 28 రాష్ట్రాలు/యూటీలలోగల ఎక్కడి చౌకధరల దుకాణాల్లో ఎందులోనైనా తమ రేషన్ సరుకులు తీసుకునే వీలు.
- ఈ 28 రాష్ట్రాలు/యూటీల పరిధిలోనూ **అంతర్గత బదిలీ** వెసులుబాటు కల్పన; నెలవారీగా దాదాపు **1.5 కోట్ల** లావాదేవీలు

పీఎం వీధి వర్తకుల ఆత్మనిర్భర్ నిధి (పీఎం స్వానిధి):

- స్వీకరించిన దరఖాస్తులు26.62 లక్షలు
- మొత్తం 13.78 రుణ ఖాతాల కింద రూ.1373.33 కోట్లు మంజూరు.

వలస కార్మికుల కోసం పోర్టల్ ఏర్పాటు సన్నాహాలు ప్రారంభం

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ అభియాన్ 1.0- కొన్ని కీలకాంశాలలో ప్రగతి (2/3)

- **<u>కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులద్వారా2.5 కోట్లమంది రైతులకు రుణ సహాయం:</u>** ఇప్పటిదాకా వచ్చిన దరఖాస్తులు 183.14 లక్షలు; వీరిలో అర్హులైన 157.44 లక్షలమంది రైతులకు బ్యాంకులద్వారా కేసీసీ జారీ; అలాగే రెండు దశల్లో రూ.1,43,262 కోట్ల పరిమితి మేర రుణ మంజూరు.

- **<u>ప్రధానమంత్రి మత్స్య సంపద యోజన (పీఎంఎంఎస్‌వై):</u>** మొత్తం 21 రాష్ట్రాల నుంచి ప్రతిపాదనలు; మొత్తం వ్యయం కింద **రూ.1,681.32 కోట్లు** మంజూరు.

- **<u>నాబార్డ్ ద్వారా రైతులకు అదనపు అత్యవసర నిర్వహణ మూలధన నిధి:</u>** ఈ ప్రత్యేక సదుపాయంద్వారా రూ.25,000 కోట్లు పంపిణీ

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ అభియాన్ 1.0- కొన్ని కీలకాంశాలలో ప్రగతి (3/3)

- **ఈసీఎల్‌జీఎస్ 1.0:**
  - మొత్తం 61 లక్షల మంది రుణ గ్రహీతలకు రూ.2.05 లక్షల కోట్లు మంజూరు.
  - పంపిణీ చేసిన మొత్తం రూ.1.52 లక్షల కోట్లు.

- **పాక్షిక రుణహామీ పథకం 2.0:** పర్చేజ్ ఆఫ్ పోర్ట్‌ఫోలియో కింద ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల (పీఎస్‌బీలు)లు ఆమోదించిన మొత్తం రూ.26,889 కోట్లు.

- **ఎస్‌బీఎఫ్‌సీ/హెచ్‌ఎఫ్‌సీల కోసం ప్రత్యేక ద్రవ్యలభ్యత పథకం:** పంపిణీచేసిన మొత్తం రూ.7227 కోట్లు.

- **డిస్కంలకు ద్రవ్యలభ్యత సహాయం:** Rs. మొత్తం 17 రాష్ట్రాలు/యూటీలకు రూ.1,18,273 కోట్ల విలువైన రుణాలు మంజూరు; ఇందులో 11 రాష్ట్రాలు/యూటీలకు రూ.31,136 కోట్లు ఇప్పటికే పంపిణీ/విడుదల.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ 2.0 - ప్రగతి

- ఈ పథకంకింద అక్టోబరు 12వ తేదీన ప్రకటనలు చేయబడ్డాయి.
- పండుగ అడ్వాన్సు వితరణ ప్రారంభం- ఎస్‌బీఐ ఉత్సవ్ కార్డుల పంపిణీ
- ఎల్టీసీ వోచరు పథకాలకు శ్రీకారం
- రహదారి రవాణా, రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖలకు అదనపు మూలధన వ్యయం కింద రూ.25,000 కోట్లు విడుదల.
- మూలధన వ్యయం కోసం 11 రాష్ట్రాలకు వడ్డీరహిత రుణం కింద రూ.3,621 కోట్లు మంజూరు.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ 3.0

1. ఉపాధి సృష్టికి ఉత్తేజం

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ఉపాధి కల్పన పథకం (1/3)

- కొత్త ఉపాధి కల్పనకు ప్రోత్సాహం, క్రమబద్ధీకరణ కోసం ప్రధానమంత్రి ఉపాధి కల్పన ప్రోత్సాహక పథకం (పీఎంఆర్పీవై) 31.3.2019వరకు అమలు చేయబడింది.
- పీంఎఆర్పీవై కింద 1,52,899 సంస్థలకు రూ.8,300 కోట్ల మేర ప్రయోజనం కల్పించగా, 1,21,69,960 మంది లబ్ధిపొందారు.
- కోవిడ్ నుంచి కోలుకునే దశలో కొత్త ఉపాధి అవకాశాల సృష్టిని ప్రోత్సహించేందుకు **"ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ఉపాధి కల్పన పథకం" పేరిట కొత్త పథకం ప్రారంభించబడింది.**
- **ఈ పథకం కింద లబ్ధిదారులు (కొత్త ఉద్యోగులు):-**
  - ఈపీఎఫ్ఓలో నమోదైన సంస్థలలో రూ.15,000కన్నా తక్కువ వేతనంతో నియమితులైన ప్రతి కొత్త ఉద్యోగి.
  - ఉద్యోగుల భవిష్యనిధి (ఈపీఎఫ్) చందాదారులుగా ఉండి, రూ.15,000 కన్నా తక్కువ వేతనం పొందుతూ కోవిడ్ మహమ్మారి కారణంగా 01.03.2020 నుంచి 30.09.2020 మధ్య ఉద్యోగం కోల్పోయి 01.102020న లేదా ఆ తర్వాత కొత్త ఉద్యోగంలో చేరినవారు.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ఉపాధి కల్పన పథకం
ఉద్యోగాలిచ్చే సంస్థలకు అర్హత ప్రమాణాలు (2/3)

1. ఈపీఎఫ్‌వోలో నమోదై ఉండి, 2020 సెప్టెంబరు నాటికి ఉద్యోగుల రిఫరెన్స్ బేస్‌తో పోలిస్తే కిందివిధంగా కొత్త ఉద్యోగులను చేర్చుకున్న సంస్థలు:

- రిఫరెన్స్ బేస్ ఉద్యోగుల సంఖ్య 50 మంది అంతకన్నా తక్కువగా ఉన్న పక్షంలో **కనీసం ఇద్దరు కొత్తవారికి** ఉద్యోగాలిచ్చి ఉండాలి.
- రిఫరెన్స్ బేస్ ఉద్యోగుల సంఖ్య 50 మందికన్నా ఎక్కువగా ఉన్న పక్షంలో **కనీసం ఐదుగురు కొత్తవారికి** ఉద్యోగాలిచ్చి ఉండాలి.

2. పథకం ప్రారంభమైన తర్వాత ఈపీఎఫ్‌లో నమోదైన సంస్థలు కొత్త ఉద్యోగులందరికీ సంబంధించి రాయితీ పొందుతాయి.

3. ఈ పథకం 20201 జూన్ 30వ తేదీదాకా అమలులో ఉంటుంది.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ఉపాధి కల్పన పథకం
కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాయితీ మద్దతు (3/3)

1. కింది ప్రమాణాల మేరకు 01.10.2020న ఆ తర్వాత అర్హులైన కొత్త ఉద్యోగుల నియామకానికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం రెండేళ్లపాటు రాయితీ ఇస్తుంది:

   - **1000 మంది ఉద్యోగులను నియమించే సంస్థలు:** ఉద్యోగుల వాటా (వేతనంలో 12%), యాజమాన్యం వాటా (వేతనంలో 12%) మొత్తంమీద వేతనంలో 24 శాతం.

   - **1000 మందికన్నా అధికంగా ఉద్యోగులను నియమించే సంస్థలు:** ఉద్యోగుల వంతు భవిష్యనిధి వాటా (వేతనంలో 12% ఈపీఎఫ్) మాత్రమే.

2. అర్హతగల కొత్త ఉద్యోగి ఆధార్ (యూఏఎన్) అనుసంధాన ఈపీఎఫ్‌వో ఖాతాలో రాయితీ మద్దతు మొత్తం ముందుగానే జమ చేయబడుతుంది.

2. రూ. 3లక్షల కోట్ల ప్రస్తుత అత్యవసర రుణ హామీ పథకం (ఈసిఎల్జిఎస్ 1.0) (1/2)

- ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ లో భాగంగా చేసిన ప్రకటన
- ఈ పథకాన్ని 2021 మర్చి 31 వరకు పొడిగింపు
- కోలాటరల్ అవసరం లేని పూర్తి హామీ
- 29.2.2020 నాటికి రూ. 50 కోట్ల వరకు క్రెడిట్ బకాయి, వార్షిక టర్నోవర్ రూ. 250 కోట్ల వరకు ఉన్న సంస్థలకు ఆ బకాయిల్లో 20% రుణాలు, ఇవి 29.2.2020 నాటికి 60 రోజుల వరకు ఉన్నపై ఉండాలి.
- అర్హత కలిగిన సంస్థలు - ఎంఎస్ఎంఈ యూనిట్లు, వ్యాపార సంస్థలు, వ్యాపార ప్రయోజనాల కోసం వ్యక్తిగత రుణాలు మరియు ముద్రా రుణగ్రహీతలు
- 12.11.2020 నాటికి నవీకరించిన పథకాలు
  61 లక్షల మంది రుణగ్రహీతలకు రూ 2.05 లక్షల కోట్లు మంజూరు

  రూ. 1.52 లక్షల కోట్లు పంపిణీ

2 .ఈసిఎల్జీఎస్ 2.0 ప్రారంభం:ఒత్తిడికి గురైన రంగాలకు రుణ భరోసా (2/2)

- పరిమితి విధించిన వడ్డీ రేట్ల వద్ద 100% హామీ ఇచ్చిన కోలాటరల్ అవసరం లేని అదనపు రుణం కోసం ఈ కింద పేర్కొన్నట్టు పథకాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు :—
  - ✓ కామత్ కమిటీ గుర్తించిన, 29.2.2020 నాటికి రూ.50 కోట్లు నుండి రూ.500 కోట్ల వరకు రుణ బకాయిలున్న 26 ఒత్తిడికి గురైన రంగాలకు చెందిన సంస్థలు, ఆరోగ్య రంగానికి చెందిన సంస్థలు .
  - ✓ గతంలో ఈ పథకం వర్తించిన రూ.50 కోట్ల వరకు బకాయిలు ఉన్న సంస్థలు.
  - ✓ వార్షిక టర్నోవర్ కి గరిష్ఠ పరిమితి లేదు
  - ✓ 29.2.2020 నాటికి ముందు 30 రోజుల వరకు గడువు (ఎస్ఎంఏ 0) ఉన్న సంస్థలు
  - ✓ 29.02.2020 నాటికి ఉన్న బకాయిలపై 20% వరకు అదనపు రుణం
- అసలు (ప్రిన్సిపల్) తిరిగి చెల్లించడంపై ఒక సంవత్సరం తాత్కాలిక నిషేధంతో సహా ఈసిఎల్జీఎస్ 2.0 కింద అదనపు క్రెడిట్ కాలపరిమితి 5 సంవత్సరాలు,
- 31.3.2021 వరకు పథకం అందుబాటులో ఉంటుంది
- ఇసిఎల్‌జిఎస్ 2.0, సంస్థలకు ఉపాధిని కొనసాగించడానికి మరియు బాధ్యతలను తీర్చడంలో సహాయపడటం ద్వారా ఒత్తిడికి గురైన రంగాలకు అవసరమైన ఉపశమనాన్ని అందిస్తుంది. అర్హత కలిగిన సంస్థలకు వస్తువులు మరియు సేవలను అందించే ఎంఎస్ఎంఈ రంగానికి కూడా ప్రయోజనం ఉంటుంది

3. ఆత్మనిర్భర్ కి రూ.1.46 లక్షల కోట్ల ఊతం తయారీలో 10 ఛాంపియన్ రంగాలకు ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహకాలు

- కింద పేర్కొన్న విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం 3 రంగాలలో రూ.51,355 కోట్ల పిఎల్ఐ పథకాలకు ఆమోదం :
  - రూ.40,995 కోట్ల వ్యయంతో మొబైల్ తయారీ, నిర్దిష్ట ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు ;
  - రూ. 6,940 కోట్ల వ్యయంతో కూడిన క్రిటికల్ కీ స్టార్టింగ్ మెటీరియల్స్ (కెఎస్ఎమ్), డ్రగ్ ఇంటర్మీడియట్స్ మరియు యాక్టివ్ ఫార్మాస్యూటికల్స్ అవసరాలు(ఎపిఐ)
  - రూ.3,420 కోట్ల ఖర్చుతో వైద్య పరికరాల తయారీ .
- దేశీయ తయారీ రంగంలో పోటీతత్వాన్ని పెంచేందుకు మరో 10 ఛాంపియన్ రంగాలకు ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహక పథకం వర్తింపు.
- ఇది ఆర్థిక వృద్ధికి, స్థానిక ఉద్యోగాలకు ముఖ్యమైన ఊతం ఇస్తుందని భావిస్తున్నారు.

ఇది ఆర్థిక వృద్ధికి, స్థానిక ఉద్యోగాలకు ముఖ్యమైన ఊతం ఇస్తుందని భావిస్తున్నారు.

ఈ కింది రంగాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహక (పిఎల్ఐ) పథకం ప్రారంభించనుంది

రంగం	**కొత్త పిఎల్ఐపై ఖర్చు అంచనా (రూ.కోట్లలో)**
అడ్వాన్స్ సెల్ కెమిస్ట్రీ బాటరీ	18,100
ఎలక్ట్రానిక్/టెక్నాలజీ ఉత్పత్తులు	5,000
ఆటోమొబైల్స్ / ఆటో భాగాలు	57,042
ఫార్మస్యూటికల్స్ ఔషధాలు	15,000
టెలికాం మరియు నెట్ వర్కింగ్ ఉత్పత్తులు	12,195
జౌళీ ఉత్పత్తులు	10,683
ఆహార ఉత్పత్తులు	10,900
అధిక సామర్థ్యం గల సౌర పివి మాడ్యుళ్ళు	4,500
తెలుపు వస్తువులు (ఏసీలు, ఎల్ఈడి లు)	6,238
స్పెషాలిటీ స్టీల్	6,322
మొత్తం	**1,45,980**

4. పీఎం ఆవాస్ యోజన (పీఎంఏవై) - పట్టణ కి రూ. 18,000 కోట్ల అదనపు వ్యయం

- గృహనిర్మాణం, స్థిరాస్తి రంగాల పునరుజ్జీవనం కోసం గత కొన్ని నెలలుగా అనేక చర్యలు తీసుకున్నారు. ఈ చర్యలు ఈ రంగం చక్కగా పునరుద్ధరణ అయ్యేలా దోహదపడ్డాయి. (స్వామిహ్ - 135 ప్రాజెక్టులు రూ.13,200 కోట్లతో ఆమోదించబడ్డాయి. దీని ఫలితంగా 87,000 ఇళ్ళు / ఫ్లాట్లు పూర్తవుతాయి)

- అయితే ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగేందుకు ఈ రంగంలో ఇంకా కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

- అదనపు కేటాయింపులు మరియు అదనపు బడ్జెట్ వనరుల ద్వారా ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన - అర్బన్ (పిఎంఎవై-యు) కోసం 2020-21 బడ్జెట్ అంచనాలపై రూ .18,000 కోట్లు ఇవ్వబడతాయి.

- దీని వల్ల 12 లక్షల ఇళ్లనిర్మాణం ప్రారంభించడమే కాకుండా, 18 లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయవచ్చు.

- అదనపు ఉద్యోగాలు అంచనా -78 లక్షలు, ఉక్కు – 25 ఎల్ఎంటి, సిమెంట్ – 131 ఎల్ఎంటి

5. నిర్మాణం మరియు మౌలిక సదుపాయాలకు చేయూత - ప్రభుత్వ టెండర్లపై ఎర్నెస్ట్ మనీ డిపాజిట్ (ఇఎమ్‌డి) మరియు పెరఫార్మెన్సు సెక్యూరిటీ లో సడలింపు

- కాంట్రాక్టులపై పెరఫార్మెన్సు సెక్యూరిటీని 5 నుండి 10% బదులు 3%కి తగ్గింపు

- వివాద రహితమైన ప్రస్తుత పనులు జరుగుతున్న కాంట్రాక్టులకు పొడిగింపు
  - ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు కూడా విస్తరణ .
  - రాష్ట్రాలు కూడా దీనిని అనుసరించేలా ప్రోత్సాహం

- టెండర్లకు ఈఎండి అవసరం లేదు. దీని బదులు బిడ్ సెక్యూరిటీ డిక్లరేషన్

- సాధారణ ఆర్థిక నిబంధనల కింద 31.12.2021 వరకు సడలింపులు ఉంటాయి

- మూలధనం మరియు బిజి ఖర్చును తగ్గించడం ద్వారా కాంట్రాక్టర్లకు ఉపశమనం ఇస్తుంది

6. నివాస రియల్ ఎస్టేట్ డిమాండుకు ప్రోత్సాహం డెవలపర్లకు, గృహ కొనుగోలుదారులకు ఆదాయపు పన్ను ఉపశమనం

- ఆర్థిక మందగమనం గృహాల ధరలు తగ్గడానికి దారితీసింది
- ప్రస్తుతం ఐ.టి. చట్టం, సెక్షన్-43 సి.ఎ. సర్కిల్ ధర మరియు ఒప్పంద విలువ మధ్య వ్యత్యాసాన్ని 10 శాతానికి పరిమితం చేస్తుంది - ధరలు వాస్తవానికి దీని కంటే తక్కువగా ఉండవచ్చు.
- **2 కోట్ల రూపాయల వరకు విలువైన నివాస గృహాల ప్రాథమిక అమ్మకం కోసం ప్రకటించిన తేదీ నుండి 2021 జూన్, 30వ తేదీ వరకు ఈ వ్యత్యాసాన్ని (సెక్షన్ 43 సి.ఎ. కింద) 10 శాతం నుండి 20 శాతానికి పెంచాలని నిర్ణయించబడింది.**
- **ఈ కాలానికి ఐటి చట్టం సెక్షన్ 56 (2) (x) కింద ఈ గృహాల కొనుగోలుదారులకు 20 శాతం వరకు పర్యవసాన ఉపశమనం అనుమతించబడుతుంది.**
- ఐటి చట్టానికి అవసరమైన సవరణను సకాలంలో ప్రతిపాదించనున్నారు.
- గృహ కొనుగోలుదారులు మరియు డెవలపర్లు ఎదుర్కొంటున్న కష్టాలు ఈచర్య వల్ల తగ్గుతాయి. అమ్ముడుపోనిఆస్తులను విక్రయించడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.

7. ఇన్ఫ్రా రుణాల ఆర్ధిక సహాయం కోసం 1.10 లక్షల కోట్ల రూపాయల వేదిక -

ఎస్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. రుణ వేదికలో 6000 కోట్ల రూపాయల మేర ఈక్విటీ చేరిక

- దిగువ నిధులు, ప్లాట్ ఫారమ్‌లు మరియు ఆపరేటింగ్ కంపెనీలలో మూడు ఎన్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. ఫండ్ లు చేసిన వాస్తవ పెట్టుబడులు 9,676 కోట్ల రూపాయలు.
- ఎం.బి.ఎఫ్.సి. ఇన్ఫ్రా డెట్ ఫండ్ మరియు ఎం.బి.ఎఫ్.సి. ఇన్ఫ్రా ఫైనాన్స్ కంపెనీలతో కూడిన ఒక **ఋణ వేదిక** ను ఎన్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. వ్యూహాత్మక అవకాశాల నిధి ఏర్పాటు చేసింది.
- ఈ వేదికలో 8000 కోట్ల రూపాయల లోన్ బుక్కు ఉంది మరియు 10,000 కోట్ల రూపాయల వరకు రుణాలు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది.
- ఎన్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. ఏ.ఐ.ఎఫ్.ఎల్. (ఏ.ఏ. రేటింగ్) మరియు ఐ.ఎఫ్.ఎల్. (ఏ.ఏ.ఏ. రేటింగ్) ప్రాజెక్టు బాండ్లతో సహా మార్కెట్ నుండి 95,000 కోట్ల రూపాయల మేర రుణాన్ని సేకరిస్తాయి.
- 2025 నాటికి, దాదాపు 110,000 కోట్ల భారతీయ రూపాయల మేర ఇన్ఫ్రా ప్రాజెక్టు ఆర్ధిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది.
- ఎన్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. ఇప్పటికే ఈ వేదిక ఈక్విటీ లో దాదాపు 2000 కోట్ల రూపాయల మేర పెట్టుబడి పెట్టింది.
- **ప్రభుత్వం ఈక్విటీగా 6000 కోట్ల రూపాయల మేర పెట్టుబడి పెట్టనుంది.**
- మిగిలిన ఈక్విటీని ప్రయివేటుపెట్టుబడిదారుల నుండి సేకరిస్తారు.

8. వ్యవసాయానికి మద్దతు
సబ్సిడీ ఎరువుల కోసం 65,000 కోట్ల రూపాయలు

- ఎరువుల వాడకం 2019-20 లో 571 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల వాస్తవ వినియోగం కంటే 17.8 శాతం పెరిగినట్లు అంచనా. వర్షాలు సమృద్ధిగా కురిసిన కారణంగానూ, విత్తిన విస్తీర్ణంలో పెరుగుదల కారణంగానూ ఎరువుల వినియోగం పెరిగింది.

- 2016-17 లో 499 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులుగా ఉన్న ఎరువుల వినియోగం 2020-21 లో 673 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగే అవకాశం ఉంది.

- సబ్సిడీ రేటుతో ఎరువుల సరఫరా పెరగడం వల్ల 140 మిలియన్ల మంది రైతులు లబ్ది పొందుతారు.

- రాబోయే పంట సీజన్లో సమృద్ధిగా ఎరువులు సకాలంలో లభ్యమయ్యేలా చూసేందుకు 65,000 కోట్ల రూపాయలు అందిస్తున్నారు.

9. గ్రామీణ ఉపాధికి ప్రోత్సాహం - ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ రోజ్ గార్ యోజన కింద పెంచిన వ్యయాలు

- 116 జిల్లాల్లో ప్రధాని గరీబ్ కల్యాణ్ రోజ్ గార్ యోజన కూడా పురోగతిలో ఉంది. ఇప్పటి వరకు 37,543 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.
- ఎమ్.జి.ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఏ; పి.ఎమ్.జి.ఎస్.వై. మొదలైన వివిధ పథకాలను పి.ఎమ్.జి.కే.ఆర్.వై. సమర్థవంతంగా అనుసంధానం చేస్తోంది.
- 2020-21 సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో, ఎం.జి.ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఏ. పథకానికి 61,500 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు.
- ఆత్మ నిర్భర్ భారత్ 1.0 లో అదనంగా 40,000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు.
- ఎం.జి.ఎన్.ఆర్.ఈ.జి.ఏ. కింద, ఇంతవరకు, 73,504 కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేయడం జరిగింది, 251 కోట్ల వ్యక్తి-పని దినాల ఉపాధి లభించింది.
- **ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో, ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ రోజ్ గార్ యోజనకు అదనంగా 10,000 కోట్ల రూపాయలు సమకూర్చనున్నారు.**
- ఇది గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధిని వేగవంతం చేస్తుంది.

10. ప్రాజెక్టు ఎగుమతులకు ప్రోత్సాహం - లైన్స్ ఆఫ్ క్రెడిట్ కోసం ఎక్సిమ్ బ్యాంకుకు 3000 కోట్ల రూపాయలు :

- ఐడియాస్ పథకం కింద అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు సహాయంగా ఎగ్జిమ్ బ్యాంక్ భారత ప్రభుత్వం తరపున లైన్స్ ఆఫ్ క్రెడిట్ (ఎల్.ఓ.సి) ని విస్తరించింది.

- ఎల్.ఓ.సి. విలువలో 75 శాతం విలువను దిగుమతి చేసుకోవాలని గ్రహీత దేశాలను ఆదేశించడం ద్వారా భారతీయ ఎగుమతులకు ప్రోత్సాహం

- వీటిలో రైల్వేలు, విద్యుత్తు, ప్రసారం, రహదార్లు మరియు రవాణా, ఆటో మరియు ఆటో విడి భాగాలు, చక్కెర ప్రాజెక్టులు మొదలైన వాటికి మద్దతు ఉన్న ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి.

- ఇంతవరకు, 811 ఎగుమతి ఒప్పందాలకు, మొత్తం 10.50 బిలియన్ అమెరికా డాలర్లు ఎల్.ఓ.సి. ల క్రింద నిధులు సమకూర్చడం జరిగింది.

- **ఐడియాస్ పథకం కింద లైన్స్ ఆఫ్ క్రెడిట్ ద్వారా ప్రాజెక్టు ఎగుమతులను ప్రోత్సహించడానికి 3,000 కోట్ల రూపాయలను ఎక్సిమ్ బ్యాంకు కు విడుదల చేయనున్నారు.**

11. మూలధన మరియు పారిశ్రామిక ఉద్దీపన :

- మూలధన మరియు పారిశ్రామిక వ్యయాల కోసం 10,200 కోట్ల రూపాయల మేర అదనపు బడ్జెట్ వ్యయం అందించబడుతుంది
  - దేశీయ రక్షణ పరికరాలు
  - పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలు
  - పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాలు
  - పర్యావరణ హితమైన విద్యుత్తు

12. కోవిడ్ టీకా అభివృద్ధికి ఆర్ & డి. గ్రాంటు

- భారతీయ కోవిడ్ టీకా పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కోసం కోవిడ్ సురక్షా మిషన్ కింద బయో టెక్నాలజీ విభాగానికి 900 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది.

మూలధనంతో సహా అదనపు వ్యయం వివరాలు

అందరికీ గృహాలు - పి.ఎమ్.ఏ.వై-యు.	Rs. 18,000 కోట్ల రూపాయలు
గ్రామీణ ఉపాధికి ప్రోత్సాహం	Rs.10,000 కోట్ల రూపాయలు
కోవిడ్ సురక్ష కు ఆర్ & డి గ్రాంటు - భారతీయ టీకా అభివృద్ధి	Rs. 900 కోట్ల రూపాయలు
పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాలు, పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలు మరియు దేశీయ రక్షణ సామగ్రి	Rs.10,200 కోట్ల రూపాయలు
ప్రాజెక్టు ఎగుమతులకు ప్రోత్సాహం - ఎక్సిమ్ బ్యాంకుకు మద్దతు	Rs.3,000 కోట్ల రూపాయలు
స్వావలంబన తయారీ కి ప్రోత్సాహం - ఉత్పత్తితో అనుసంధానమైన ప్రోత్సాహకాలు	Rs 1,45,980 కోట్ల రూపాయలు
వ్యవసాయానికి మద్దత్తు - ఎరువుల రాయితీ	Rs. 65,000 కోట్ల రూపాయలు
మౌలిక సదుపాయాలకు ప్రోత్సాహం - ఎన్.ఐ.ఐ.ఎఫ్. రుణ పి.ఎఫ్. లో ఈక్విటీ చేరిక	Rs 6000 కోట్ల రూపాయలు
స్వావలంబన భారత ఉపాధి పథకం (మొత్తం 36,000 కోట్ల రూపాయలు)	Rs 6,000 కోట్ల రూపాయలు
మొత్తం	**Rs 2,65,080** కోట్ల రూపాయలు

ఇప్పటి వరకు ప్రకటించిన ఉద్దీపన చర్యల వివరాలు :

క్రమ సంఖ్య	అంశం	రూపాయలు కోట్లలో
1.	ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కళ్యాణ్ ప్యాకేజీ (పి.ఎమ్.జి.కె.పి) +	1,92,800
2.	ఆత్మ నిర్భర్ భరత్ అభియాన్ 1.0	11,02,650
3.	పి.ఎమ్.జి.కె.పి అన్న యోజన - జులై నుండి నవంబర్ వరకు 5 నెలల పొడిగింపు	82,911
4.	ఆత్మ నిర్భర్ అభియాన్ 2.0 (అక్టోబర్, 12వ తేదీ)	73,000
5.	**ఆత్మ నిర్భర్ భారత్ అభియాన్ 3.0**	**2,65,080**
6.	2020 అక్టోబర్ 31వ తేదీ వరకు ఆర్.బి.ఐ. ప్రకటించిన చర్యలు	12,71,200
Total		**29,87,641**

ధన్యవాదాలు